

EEN GROOT SUCCES !

In de voorgaande brochures 9201 en 9803 van het RHT zijn twee omroepontvangers voor de luisteraars van de 'Vereeniging van Arbeiders Radio Amateurs' (V.A.R.A.) behandeld. Hierin werden de achtergronden over het uitbrengen van deze toestellen al enigszins belicht. De derde ontvanger die de VARA het licht deed zien, de VARADYNE, had echter het meeste succes. Volgens de ontwerper Ir. J. Rodrigues de Miranda zijn minstens honderdduizend toestellen gebouwd.¹

IR. DE MIRANDA

In 1927 afgestudeerd op waterkrachtinstallaties, werd het voor hem toch electrotechniek. Hij trad in 1928 in dienst van Nijkerk's Radio in Amsterdam. Daar hield hij zich o.a. bezig met het maken van bouwschema's voor amateurs. We citeren uit een interview in de VARA-gids uit 1975: "Nou waren die schema's in het begin erg ingewikkeld. Je had minstens zo'n vijf lampen nodig, en zo'n toestel zat vol knoppen, alleen voor de afstemming had je er al drie. In die tijd kwam juist Philips met schermroosterlampen, dat scheelde een eind. Enfin, toen heb ik met Van Looy, het oudste VARA lid, eens een drielampstoestel gebouwd. Dat sloeg nogal aan. Er zat een foefje aan. Je kon met één knop afstemmen. Enfin, in die tijd had je bij de AVRO een technische man, dat was Jan Gertsen. Die had óók een toestel ontwikkeld (de AVRO Wisselstroomontvanger 'Aladin', schr.), maar het liep allemaal niet zo best, het geval was te ingewikkeld. En toen zei

Nijkerk: we moesten eens met de VARA gaan praten. Da's gebeurd. De VARA was enthousiast. Die zag dat wel. Maar ze zeiden: zo'n VARA toestel, want ze praatten al over een VARA toestel, moet erg eenvoudig zijn en niet duur. Toen ben ik zo'n eenvoudig toestel gaan bedenken. Eigenlijk heb ik er twee bedacht. Want er was al electriciteit in een heleboel woningen en zo'n wisselstroomtoestel zonder accu's was natuurlijk het beste. Maar voor hen die nog geen electriciteit hadden, moest er natuurlijk óók een toestel zijn. Een gelijkstroomtoestel. Enfin, toen was het toestel er al wel, maar het had geen naam. Nou had je een toenmalige nestor onder de radiobouwers, dat was Corver. En die had de Solodyne gebouwd. Het was een vijfampstoestel met één afstemknop. Je had er nogal wat afregelnaarigheden mee. Ik kwam toen met een soort drielamps Solodyne, en hij had het over de Solodinette.. Daar hebben wij toen Varadyne van gemaakt".¹

DE SOLODINETTE ALS OORSPRONG

Zoals De Miranda het hierboven stelt, moet hij dus ook de ontwerper van de Solodinette zijn geweest! De Solodyne werd in 1927 als zelfbouwproject in een reeks artikelen door Corver in Radio Expres beschreven.² Het was afgekeken van een Engels ontwerp dat in o.a. Modern Wireless is gepubliceerd.³ Voor die tijd een fantastische set waarop vijftig zenders met één knop konden worden afgesteld!

Het hart van dit apparaat was een nieuwe

drievoudige afstemcondensator van Boyer Lowe. Corver gebruikt echter een Utility condensator en Lewcos spoelen. Het toestel was zeer complex van opzet en de gelijkloop van de drie condensatoren liet zeer te wensen over. De Solodinette volgens het idee van de Miranda kon veel eenvoudiger zijn, omdat de nieuwe hoogfrequent tetrode A442 van Philips ongeveer dezelfde versterking gaf als twee trioden. Dit scheelde in elk geval al een kring! Het zelfde gold voor de eindlamp B443, welke twee laagfrequentlampen verving. Het ontwerp was verder op alle punten 'uitgekleed', wat een werkelijke prestatie is.⁴

HET SCHEMA

Bij nadere beschouwing van beide schema's blijken deze vrijwel identiek te zijn. Alleen geschiedde de koppeling van de hoogfrequentlamp naar de detector bij de Varadyne via een klein 'Idzerda'-condensatorpje en werd de anode van de A442 dus gevoed via een HIF-smoorspoel. Bij de Solodinette was het anodecircuit op de 'ouderwetse' manier inductief gekoppeld aan de tweede kring. Dit is echter minder selectief, vandaar... Wel werden in de Varadyne weer twee losse afstemcondensatoren toegepast, omdat de gelijkloop van twee gekoppelde exemplaren niet gegarandeerd kon worden en tot veel klachten aanleiding zou kunnen geven.

Over het Varadyneschema is verder niets bijzonders meer te vermelden.

Eenvoudiger kon het niet!

